

Aan de Raad van de gemeente Zwolle,
Postbus 10007,
8000 GA Zwolle
Per email: raadsgriffie@zwolle.nl

Betreft: Achtergrondinformatie over ontwikkelingen bij Golfclub Zwolle t.b.v. raadsdebat 8 juni a.s. over gebiedsuitwerking Herfte.

20 mei 2026

Geachte Raad,

Op 8 juni aanstaande bespreekt u de Gebiedsuitwerking Hefte. Ten behoeve van die bespreking geven wij hierbij wat achtergrondinformatie over onze golfvereniging. We zullen graag gebruik maken van het inspraakrecht die avond.

We hebben ter voorbereiding op de behandeling van de startnotitie in december 2024 uw Raad al eerder geïnformeerd over onze sportvereniging. Omdat de Raad aanmerkelijk vernieuwd is, maken we graag van de gelegenheid gebruik dit te herhalen. In deze brief gaan we allereerst in op wat feiten en gegevens over de Golfclub Zwolle. Daarna schetsen we kort onze plannen voor de toekomst die aanleiding zijn voor de samenwerking met de gemeente die heeft geleid tot de gebiedsuitwerking Herfte.

Korte schets van onze vereniging

Golf heeft lange tijd het imago gehad van een elitaire sport, net als dat vroeger gold voor tennis. Dat is de afgelopen jaren snel aan het veranderen. Golf is na voetbal en tennis de derde sport van Nederland, met inmiddels 445.000 actieve golfers. Ook is de sport aan het verjongen.

Golfclub Zwolle telt momenteel 1400 leden en 400 aangesloten leden die af en toe spelen (zonder jaarlidmaatschap). Daarmee zijn we een van de grootste sportverenigingen van de stad. We hebben de afgelopen jaren een zeer snelle groei doorgemaakt. Daarnaast slagen we er steeds beter in ook nieuwe doelgroepen als jeugd, jongeren en vrouwen aan te trekken, waardoor de vereniging diverser, levendiger en robuuster wordt. Ook het aantal businessleden is sterk gegroeid van 50 naar 155 leden. We beschikken daardoor over een bloeiende businessclub die is uitgegroeid tot een zeer relevant economisch netwerk van Zwolle en de regio.

Deze groei hebben we weten te bereiken door de afgelopen jaren flink te investeren in een laagdrempeliger, gastvrije en open cultuur, verbetering van onze faciliteiten en in differentiatie in lidmaatschappen (voor de jeugd, jongeren, families en werkenden met weinig tijd) zodat de club toegankelijk is voor meer Zwollenaren. Dat lijkt behoorlijk geslaagd, blijkt ook uit enquêtes onder leden en gasten.

Golf en de golfvereniging is aantrekkelijk voor veel mensen

We bieden als Golfclub Zwolle een platform voor sport, recreatie en een ontmoetingsplek voor mensen en bevorderen daarmee de gezondheid door te bewegen in de natuur. We bevorderen actief de gemeenschapszin door ontmoetingen te faciliteren en organiseren, en voorkomen daarmee eenzaamheid.

In tegenstelling tot veel andere sporten kan er bij ons elke dag worden gesport zo lang het licht is (er worden jaarlijks ca. 60.000 rondjes golf gespeeld) en de leden kunnen terecht in het clubhuis dat altijd open is voor een kopje koffie, thee of iets anders. Uit onderzoek blijkt dat twee tot vijf uur wandelen in een rondje buiten in de natuur en in groepsverband gezondheidsbevorderend werkt. Golf kan worden beoefend tot op hoge leeftijd en we zien dat ons clubhuis als ontmoetingsplek voor ouderen een belangrijke functie heeft tegen eenzaamheid en om senioren vitaal te houden.

Golf is ook een sport die steeds vaker door jongeren wordt ontdekt. We investeren in de jeugd, onder meer door onze samenwerking met CSE Topsportacademie Nederland (Landstede) in een regionale topgolfopleiding. We zijn daarnaast door de Nederlandse Golf Federatie (NGF), onze koepelorganisatie, aangewezen als een van de NGF Talentacademies, een opleidings- en trainingscentrum voor de jeugd. We stimuleren basisscholen (9-12 jaar) en middelbare scholen in Zwolle om kennis te maken met golf in samenwerking met Sportservice Zwolle. En we investeren in topsport om golf ook als prestatiesport regionaal te promoten. Ook daar zijn we goed op weg want Zwolle was de laatste jaren drie keer winnaar van de Overijsselse clubkampioenschappen.

Sinds begin vorig jaar beschikken we over gamification op onze driving range en weet steeds meer jeugd de weg naar de golfclub te vinden om voor een paar euro's (en met gebruikmaking van gratis te gebruiken materiaal) het plezier van het golfspel te ontdekken door ballen weg te slaan. Komend jaar wordt door slimme herinrichting van de bestaande golfbaan een nieuwe 9 holes Par 3 baan aangelegd, naast de 18 holes wedstrijd baan. Een Par 3 baan is een korte golfbaan die in ruim een uur kan worden gelopen en onder andere interessant is voor beginnende golfers en voor golfers voor wie de grote wedstrijd baan te lang duurt.

Al met al zijn we ervan overtuigd dat we een belangrijke sportieve (recreatief, prestatief en economisch) en maatschappelijke voorziening zijn voor de stad en de regio. Met de groei van Zwolle, de toenemende populariteit van golf en de aantrekkelijkheid van onze vereniging voor veel leden, verwachten we niet dat de groei voorlopig gaat stoppen. We denken dat onze vereniging kan doorgroeien naar 2000 leden de komende jaren. Om onze vereniging toegankelijk te houden voor veel Zwollenaren, kan dat alleen met uitbreiding van ons terrein. We lopen nu al tegen de grenzen van onze accommodatie aan en hebben daarom in april '26 na het inschrijven van het 1400ste lid helaas moeten besluiten tot een voorlopige stop op het inschrijven van nieuwe leden. De wachtlijst kent inmiddels al meer dan 50 geïnteresseerden. Daarnaast zal het aangekondigde stoppen van de Golftuin in Zwolle en Dutch Golf Hattem naar verwachting leiden tot veel lidmaatschapsverzoeken.

De accommodatie: een mooie combinatie van natuur, water, recreatie en sport

De vereniging is in 1985 opgericht. Nadat we eerst bij Soeslo zijn gestart is de vereniging medio jaren '90 naar het huidige gebied verhuisd en heeft de gemeente daarvoor landbouwgronden aangekocht en de bestemmingen aangepast. Daar lag een MER-studie aan ten grondslag die uitging van 120 ha terrein en een 27 holes baan. De gemeente stelde daarbij eisen aan de toegankelijkheid (fietspaden over het terrein) en aan de ontwikkeling van natuur. Voor de beschikbaarstelling van de grond werd een zakelijke erfpacht in rekening gebracht.

De baan is vervolgens gefaseerd aangelegd (eerst 9 holes, toen het clubhuis en later nog 9 holes), omdat de zware miljoeneninvesteringen door de leden moesten worden gedragen. De exploitatie is in de eerste 15 jaar moeizaam gebleken doordat het ledenaantal onder het benodigde aantal van 850 leden bleef steken. Daardoor was er destijds ook geen geld en noodzaak voor de uitbreiding naar 27 holes en heeft de gemeente de bestemmingen van de gronden ook niet gewijzigd.

Ons terrein bestaat nu uit 69 ha, waarvan meer dan 50% natuur en water waar dus niet gegolft wordt. Oorspronkelijk bestond het gebied uit landbouwgrond, dat in de afgelopen 30 jaar is getransformeerd tot

een belangrijk natuurgebied in Zwolle met een rijke variatie aan flora en fauna en veel biodiversiteit. Momenteel loopt ook een aanvraag voor het verkrijgen van de landgoedstatus bij provincie en Rijk.

Volgens Landschap Overijssel is de natuur op ons golfterrein intussen op het niveau van NNN (NatuurNetwerkNederland, de vroegere ecologische hoofdstructuur). We hebben enkele jaren geleden een nieuw natuurbeheerplan opgesteld dat door het college van B&W is goedgekeurd waar dit ook uit blijkt. Ons natuurbeheer is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de in het gebied voorkomende en daaraan grenzende landschappelijke en ecologische waarden. De door onze wijze van beheer al gegroeide biodiversiteit zal in de toekomst verder toenemen. De kosten van het onderhoud van de natuur (delen van de baan waar niet wordt gespeeld) bedragen ongeveer 60-70.000 euro per jaar. Kosten die we als sportvereniging tot dusver dragen, zonder compensatie.

Bij velen leeft het beeld dat golf een milieuonvriendelijke sport is die veel water en pesticiden gebruikt. Het tegendeel is echter waar! In menig land, en zeker in Nederland, is golf van alle sporten pionier in duurzaamheid. Golfclub Zwolle vervult hierin zelfs landelijk een pioniersrol. Reeds sinds 2011 is Golfclub Zwolle GEO gecertificeerd, een onafhankelijk internationaal duurzaamheidskeurmerk. Om de 3 jaar vindt er een audit plaats op het duurzaam beheer. Als GEO-golfbaan leveren wij dankzij het strenge duurzaamheidstraject bewijs dat we op alle mogelijke gebieden verantwoord handelen en rekening houden met de natuur, het milieu en de samenleving. De duurzaamheidsopgave geven we onder andere vorm door forse energiebesparing en verduurzaming van het clubgebouw, leden te stimuleren op de fiets te komen door het aanbieden van stallingsruimte voor de golfspullen in de vorm van een recent opgeleverd nieuw gebouw met 250 lockers, met als positief effect wekelijks 750 minder autobewegingen naar onze accommodatie aan de Zaln eweg. Onze fietsenstalling is daarom vorig jaar flink uitgebreid.

De toekomst

In combinatie met de groei van de regio Zwolle de komende 20 jaar moeten we ons voorbereiden op nieuwe stappen. Willen we voor de stad en regio ook voor de toekomst een aantrekkelijke sportvoorziening blijven dan betekent het dat we op de middellange termijn ruimte nodig hebben voor de (al in het verleden geplande) uitbreiding van huidige 18 holes baan met 9 holes naar een 27 holes golfbaan. Daarnaast is ruimte nodig voor meer oefenfaciliteiten, voor uitbreiding van parkeren en voor de bouw van een nieuwe multifunctionele moderne driving range met gaming faciliteiten. Dat is een ontwikkeling die snel opkomt en waar we bij aan willen sluiten.

Daarom hebben we in 2022 als golfvereniging het initiatief genomen en aan het college van B&W gevraagd om na te denken over de toekomst van het gebied rondom de golfbaan. Er spelen immers veel ontwikkelingen op de achtergrond die vragen om een integrale beandering van dit ruimtelijke vraagstuk. De klimaat-, water- (kaderrichtlijn), natuur- en biodiversiteit- en stikstofproblemen in het landelijk gebied vragen om oplossingen die de komende 10 jaar tot functieveranderingen zouden kunnen leiden. Ook zou het omliggende gebied mogelijk onderdeel zijn van de verdere verstedelijking van Zwolle. Met het Ruimtelijk toekomstperspectief is dat intussen bewaarheid.

We waren en zijn er van overtuigd dat de functie van een golfbaan hier een goede bijdrage aan kan leveren, omdat het naast een sport en recreatieve voorziening ook bijdraagt aan wateropvang en -berging en natuur- en biodiversiteitsdoelen, zoals ook blijkt uit de natuuranalyses die zijn verricht. Het golfbaangebied is nu al toegankelijk voor fietsers en wandelaars. Ook wordt het clubhuis steeds meer bezocht door wandelaars en fietsers voor een kopje koffie, thee of iets anders. Voor de toekomstige uitbreiding zou het gebied nog meer onderdeel kunnen worden van het fiets- en wandelnetwerk rond Zwolle. De golfbaan kan zo een groene buffer en long vormen en onderdeel zijn van uitloopgebieden van mogelijke verdere verstedelijking in dit gebied en voor verkoeling zorgen. Zeker in combinatie met andere recreatie rondom de Wythmenerplas.

Gebiedsuitwerking Herfte

De gemeente heeft in 2024 een startnotitie opgesteld met als doel de opdracht om een gebiedsuitwerking voor het gebied rond Marsweteringlanden te beschrijven en in te kaderen. Deze startnotitie is op 9 december 2024 besproken in uw Raad. In januari '25 is vervolgens door uw raad groen licht gegeven voor het uitwerken van de startnotitie in een gebiedsuitwerking. De in uw Raad gemaakte opmerkingen over onder meer het belang van waterberging, het participatietraject en toegankelijkheid voor fietsers en wandelaars zijn goed door ons gehoord en meegenomen.

Dit traject is in 2025 samen opgepakt. In nauwe samenwerking tussen gemeente, Golfclub Zwolle, omwonenden en andere overheden is intensief en in goede participatie gewerkt aan de gebiedsuitwerking Herfte, het gebied rond de Wythmenerplas. Dat heeft dit voorjaar geleid tot de *Gebiedsuitwerking Herfte* waarin publieke belangen samenkomen: natuur en landschap, waterberging, sport en recreatie voor de inwoners van Zwolle. Het resultaat is een landschapspark dat niet alleen voorziet in actuele behoeften, maar ook kan fungeren als uitloop- en ontspanningsgebied voor de toekomstige uitbreiding van de stad richting Vechtrand en waar de uitbreiding van de golfbaan uitstekend in past. Hiermee is zichtbaar hoe 'groen mee kan groeien' met de stad.

We zijn trots op het bereikte resultaat en op het gevolgde participatieproces. Velen hebben belangrijke en bruikbare input kunnen leveren. We hopen dat u uw instemming zult geven aan de Gebiedsuitwerking Herfte en ook de voorwaarden creëert voor de uitvoering, zodat we samen verdere stappen kunnen zetten.

We nodigen u tevens graag uit voor een hernieuwd werkbezoek om nader kennis te maken met onze vereniging en om met eigen ogen kennis te nemen van de kwaliteiten van het gebied. En natuurlijk om een balletje te slaan.

Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur van Golfclub Zwolle,

Erik van Keulen,
Voorzitter